

ZASTRAŠUJUĆE MANIPULACIJE UPRAVE JASENOVCA

Kako su „žrtve“ Jasenovca završile na čak pet kontinenata?

Činjenica da savezni popis iz 1964., koji očito sadrži pogreške, nije značajnije preispitan iako je nastao u totalitarističkome režimu sklonom propagandnim lažima, već se podatci iz njega i danas koriste za glavninu jasenovačkoga popisa, samo je jedan od pokazatelja kako su jugoslavenski utjecaj na društvo u Hrvatskoj i neke djelomične komunističke neistine te štetnost koja ih prati još uvijek prisutni

Piše: NIKOLA BANIĆ

Kao što je pokazano u prethodnim člancima, na mrežnom popisu Spomen-područja Jasenovac postoji mnogo nepravilnosti od kojih je najozbiljnija ta što se za mnogo osoba može pokazati kako zapravo uopće nisu stradale u Jasenovcu. Tu su od velike pomoći javno dostupni izvori podataka, a za neke je osobe to postalo poznato nakon što su i pojedini citatelji izvršili vlastita istraživanja. Primjer za to slučajevi su Nikole Lipka ili Nikole Herakovića o kojima su nedavno u *Hrvatskome tjedniku* pisali Tomislav Lipak i Darko Komar. Činjenica da postoji značajan broj osoba koje se neopravdano nalaze na jasenovačkome mrežnom popisu budi sumnju u postojanje više dodatnih i dosad nepokazanih takvih slučajeva. Ta sumnja dodatno raste kad se vidi kako u mrežnom popisu za mnogo osoba nedostaju neki ključni podaci ili postoji više njihovih mogućih vrijednosti, što može dovesti do različitih problema kod pokušaja jednoznačne identifikacije pojedinih osoba.

Primjera radi, za početak vrijedi spomenuti dosad neobjavljen slučaj Josipa Sterna. On je prema mrežnom jasenovačkom popisu rođen 1917. godine u

Orešcu, ime oca mu je Marko, u Jasenovcu je navodno ubijen 1941. godine, a kao prvi od izvora podataka u napomeni je "Popis žrtava Drugog svjetskog rata" Saveznoga zavoda za statistiku Jugoslavije iz 1964. Međutim, među registracijskim obrascima zatvorenika logora Auschwitz postoji jedan na kojem se spominje Josip Stern također rođen 1917. u Orešcu, kojem je ime oca Markus. Očigledno je kako se radi o istoj osobi, pri čemu na obrascu iz Auschwitza piše kako je Josip

Mladen Ivezic
TITO V
JASENOVAC

HRVATSKI TJEDNIK 40 VERITAS VINCIT

Stern u Auschwitz stigao 1942. godine, što znači da nije ubijen 1941. kako to navodi mrežni popis. Više o spomenutoj obrascu moguće je pročitati na stranici http://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=4891947. U ovome slučaju pogreška na jasenovačkome popisu očita je – postoji podudaranje u pet podataka na oba popisa. Slični su slučajevi pokazani i u prethodnim člancima. Budući da je vidljivo kako je na savezni popis iz 1964. godine osim žrtava iz logora Buchenwald dodan i barem jedan zatvorenik iz logora Auschwitz, moglo bi se reći da nacistička Njemačka, koliko god bila loša, svojom ostavštinom danas pomaže u traženju istine zamućene od strane jugoslavenskoga totalitarnog režima, što je groteskno.

Mnoga imena bude opravdane sumnje

Nešto nezgodniji slučajevi su kad za neki podatak postoji više mogućih vrijednosti koje na prvi pogled mogu promaknuti. Jedan je od tih podataka godina rođenja, jer za pojedine osobe u njihovim napomenama na mrežnom popisu postoje i alternativne mogućnosti godine rođenja koje su drukčije od one koja je ponuđena kao pretpostavljena. Na mrežnom popisu tako se nalazi i Salomon Romano, rođen 1909. godine u Sarajevu, i kojem se

otac zove Nisim. Uz godinu rođenja stavljena je zvjezdica što znači da je podatak nepouzdan, a u napomeni se uz savezni popis iz 1964. godine kao dodatna mogućnost nudi 1901. godina. Zanimljivo je da se Salomon Romano, rođen u 1901. godine u Sarajevu kojem je ime oca Nisim, nalazi i na popisu preživjelih Židova iz Zagreba koji je spomenut u jednome od prethodnih članaka i koji je sastavila dr. Esther Gitman, američka stručnjakinja židovskoga podrijetla za holokaust na području Jugoslavije. U tome prethodnom članku Salomon Romano nije bio spomenut upravo zbog godine rođenja koja je u popisu nesigurna, ali se ipak na temelju ostalih podataka kao i alternativne vrijednosti godine rođenja može s priličnom sigurnošću govoriti kako je riječ o istoj osobi. Spomenutu osobu može se potražiti i u popisu preživjelih koji se kao i mnogi drugi popisi donekle može pretraživati na stranici <http://www.jewishgen.org/databases/Holocaust>.

Isti problem s godinom rođenja je i kod Isaka Kabilja, koji je prema mrežnom popisu rođen 1890. godine u Sarajevu pri čemu je godina rođenja označena kao ne-pouzdana. U napomenama je opet nakon oznake saveznoga popisa iz 1964. godine kao alternativna godina rođenja spomenuta 1912. godina. Uzme li se to u obzir, tada na popisu preživjelih korištenome u prethodnom članku za koje su dostupna i njihova svjedočanstva postoji podudaranje s Isakom Kabiljom rođenim 1912. godine u Sarajevu čije je svjedočanstvo preuzeto u Izraelu. Iako se radi o podudaranju četiri podatka, potencijalni problem ovdje je što nije spomenuto ime oca. Naime, u već korištenome popisu Židova koji su 1948. iz Sarajeva otigli u Izrael također se nalazi Isak Kabiljo rođen 1912. godine u Sarajevu kojem se kao ime oca navodi Josef dok mrežni popis kao ime oca navodi Avram. Budući da prvi popis ne navodi ime oca, ne može se sa sigur-

Na jasenovačkome popisu postoje i osobe kojima nedostaje više podataka, čime se potencijalno postavlja pitanje koliko se o tim osobama zapravo zna, koliko je to znanje pouzdano te je li uopće prikladno takve osobe stavljati na popis

MILANOVIC													
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L		
43297	MILANOVIC	MARA	-	1931 KOZARSKA DUBICA	KLEKOVICI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43298	MILANOVIC	MARA	MILAN	1927 NOVSKA	RAJCIĆI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43299	MILANOVIC	MARA	MIRKO	1891 KOZARSKA DUBICA	MILANOVIĆI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43300	MILANOVIC	MARA	-	1911 KOZARSKA DUBICA	MILEKOVIC	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43301	MILANOVIC	MARA	-	1890 KOZARSKA DUBICA	MEREDA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43302	MILANOVIC	MARA	-	1894 KOZARSKA DUBICA	MEDERA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43303	MILANOVIC	MARA	-	1878 KOZARSKA DUBICA	MEDERA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43304	MILANOVIC	MARA	-	1895 KOZARSKA DUBICA	MEDERA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43305	MILANOVIC	MARA	-	1890 KOZARSKA DUBICA	MEDERA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43306	MILANOVIC	MARICA	-	1800 KOZARSKA DUBICA	MILJOLA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43307	MILANOVIC	MARICA	-	1900 HRVATSKA DUBICA	MILJOLA	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43308	MILANOVIC	MARINA	DURD	1928 NOVSKA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43309	MILANOVIC	MARINA	SAYO	1903 NOVSKA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43310	MILANOVIC	MARINA	MILUTIN	1900 KOZARSKA DUBICA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43311	MILANOVIC	MARINA	MILUTIN	1900 JAPES	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43312	MILANOVIC	MILAN	TEŠO	1903 LIPIK	KUKUJEVAC	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43313	MILANOVIC	MILAN	MILHALO	1898 NOVSKA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43314	MILANOVIC	MILAN	-	1890 ZVOZD	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43315	MILANOVIC	MILAN	-	1900 ZVOZD	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43316	MILANOVIC	MILAN	-	1900 ZVOZD	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43317	MILANOVIC	MILEVA	DORGE	1902 KOZARSKA DUBICA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43318	MILANOVIC	MILEVA	TOMO	1914 NOVSKA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43319	MILANOVIC	MILICA	MILOJE	1892 HRVATSKA DUBICA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43320	MILANOVIC	MILICA	MILOJE	1902 HRVATSKA DUBICA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43321	MILANOVIC	MILICA	JOVO	1910 NOVSKA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			
43322	MILANOVIC	MILICA	PETAR	1898 HRVATSKA DUBICA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43323	MILANOVIC	MILICA	PETAR	1898 KOZARSKA DUBICA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	JASENOVAC			
43324	MILANOVIC	MILUTIN	VASO	1902 NOVSKA	MILUSAVCI	SRPKINA	UBIJENA	1942 OD USTASA	U LOGORU	STARO GRADISKA			

Slika 1. Prikaz popisa u Office paketu

nošću reći radi li se o Isaku Kabilju koji je 1948. napustio Sarajevo, o Isaku Kabilju koji je naveden na jasenovačkome popisu ili možda o nekom trećem. Međutim, kako u različitim popisima, uključujući i jasenovački, postoji više slučajeva osoba koje imaju isto ime, prezime, mjesto i godinu rođenja, ali različito ime oca, slučaj Isaka Kabilja vrijedi spomenuti zbog opravdane sumnje na pogrešku u jasenovačkome mrežnom popisu.

Odsustvo je uprava Jasenovca protumačila kao smrt

Ipak, postoji još jedan slučaj kod kojeg nema ovakve sumnje. Radi se o Jozefu Alkalaju koji je prema jasenovačkome mrežnom popisu rođen 1921. godine u Sarajevu, ali se u napomeni neštoだže od oznake saveznoga popisa iz 1964. godine kao moguća alternativna godina rođenja spominje 1920. godina. Tada postoji potencijalno podudaranje s preživjelim Jozefom Alkalajem za kojega se na stranici http://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=4963255 može vidjeti da je rođen 1920. godine u Jugoslaviji i da je njegovo svjedočanstvo ne navodi ime oca, ne može se sa sigurnošću da se slijedi mrežna podatkovna mrežna identifikacija nisu navedeni? Na popisu se, primjerice, nalazi Vera Armuth za koju se navodi da je rođena u Zagrebu. Ne navodi se godina rođenja, ali navodi se da je 1943. ubijena u Jasenovcu i kao prvi od izvora podataka opet se navodi savezni popis iz 1964. godine. Međutim, na popisu preživjelih Shariit Ha-Platah, koji je sastavila židovska zajednica u Bavarskoj, također se nalazi Vera Armuth, rođena u Zagrebu, pri čemu se ovdje navodi i da je rođena 1909. godine te da je zadnja poznata lokacija Kaunitz. Postoji dakle podudaranje u tri podatka pri čemu potencijalno četvrtu podudaranje nije moguće potvrditi zbog nedostatka popisa na jasenovačkome popisu. Ipak, budući da je na drugome popisu nađena osoba koja sadrži sve podatke kao i jasenovački popis za koji se već pokazalo da sadrži mnogostrukе pogreške, ovdje nije teško dokazati da Vera Armuth ne pripada jasenovačkome mrežnom popisu, već upravo suprotno: dokazati da ona pripada tome popisu. U tom slučaju potencijalno se opet radi o pogreški na jasenovačkome popisu prema kojoj je vjerojatno nečije odsustvo zbog kasnijeg boravka u Njemačkoj protumačeno kao smrt. Donekle sličan slučaj je i Dane Weinrebe, rođena u Zagrebu i navodno ubijene 1944. godine u Jasenovcu. Nju je,

osim na jasenovačkome popisu, moguće pronaći i na popisu židovskih dolazaka u Švicarsku i jednomo od popisa preživjelih Židova s podatcima dostupnima na stranicama http://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=5547651 i http://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=1574144. Prema tim podatcima ona je rođena 1930. godine u Zagrebu i stigla je u Švicarsku 1943. godine. Kako se drugi od spomenutih popisa odnosi na preživjele, pretpostavljamo da ni Dana Weinrebe nije ubijena u Jasenovcu. To bi značilo da se vjerojatno u nekim slučajevima i odsustvo zbog odlaska u Švicarsku tumačilo kao smrt.

U spomenutim dvama slučajevima na jasenovačkome mrežnom popisu nedostajao je samo jedan podatak pa se još uvijek moglo govoriti o vjerojatnome podudaranju. Osim osoba s nedostajanjem jednoga podatka, na jasenovačkome popisu postoje i osobe kojima nedostaje više podataka, čime se potencijalno postavlja pitanje koliko se o tim osobama zapravo zna, koliko je to znanje pouzdano te je li uopće prikladno takve osobe stavljati na popis. Netko će reći da treba spomenuti bilo kakve potencijalne podatke pa tako i one o osobama o kojima se ne zna sve, međutim radi se o ozbiljnoj stvari pa to možda i nije najbolji pristup. Ipak, ako su tako već ponuđene dodatne žrtve navođenjem samo nekih podataka, onda bi navođenje osoba s tim istim podatcima na nekim drugim popisima trebalo biti dovoljno da se pokaže da spominjanje takvih osoba i na jasenovačkome popisu predstavlja potencijalne pogreške. Ako se, primjerice, pogledaju samo osobe kojima su od osobnih podataka navedeni samo ime, prezime i godina rođenja, a da nisu navedeni ime oca i mjesto rođenja, a takvih je na popisu 1.091, onda je za njih moguće pronaći barem četiri osobe s istim imenom, prezimenom i godinom rođenja i na nekome od drugih popisa, a to su: **Georg Klein (1920.), Robert Blum**

Na mrežnom popisu nalazi se i Salamon Romano, rođen 1909. godine u Sarajevu, i kojemu se otac zove Nisim. Zanimljivo je da se njegovo ime nalazi i na popisu preživjelih Židova iz Zagreba

Na obrascu iz Auschwitza piše kako je Josip Stern u Auschwitz stigao 1942. godine, što znači da nije ubijen 1941. u Jasenovcu kako to navodi mrežni popis

(1909.), **Bernard Klein (1901.)** i **Berta Mayer (1885.)**. O kojim je točno drugim popisima riječ, moguće je vidjeti u proširenim podatcima o potencijalnim podudaranjima koji su dani na stranici <http://fly.srk.fer.hr/~nbanic/popis/>. Što se tiče jasenovačkoga popisa, za ove su četiri osobe kao izvor podataka navedene popisnice Anketnoga odbora za utvrđivanje istine o dogadjajima u periodu od 1941. do 1948. godine u Vojvodini. Zbog uporabe anketnih listića kojih je bilo prihvaćeno 90.000, lako je moglo doći i do usvajanja manje pouzdanih informacija. Više o radu i povijesti spomenutoga odbora moguće je pročitati na stranici http://adattar.vmmi.org/fejzetek/1346/11_na_putu_istine.pdf.

Osobe s popisa otišle na barem četiri kontinenta

Ako se nadalje pogleda 160 osoba kojima su na jasenovačkome mrežnom popisu navedeni samo ime i prezime bez mjesta i godine rođenja te bez imena oca, onda je za njih barem dvadeset i pet moguće pronaći osobe s istim imenom i prezimenom i na nekome od drugih popisa. Od tih osoba dvije su već spomenute u prethodnim člancima: **Lili Fuchs i Ivan Jungwirth**. Preostale dvadeset i tri osobe su **Paula Adler, Geza Blau, Jakob Blau, Olga Blau, Hana Braun, Olga Freund, Fani Fuchs, Geza Fuchs, Jakob Fuchs, Olga Halmoš, Berta Hauzer, Margita Herlinger, Berta Heršković, Friedrich Löbl, Arnold Kohn, Franjo Kovač, Regina Müller, Frida Roth, Oskar Schiller, Dezsider Schlesinger, Herman Stein, Lujza**

Stein i Lujza Weiss

Za većinu ovih osoba u napomeni se kao jedan od izvora podataka navode i već spomenute popisnice. Treba spomenuti da je za određeni manji broj popisa koji sadrže ovdje navedene osobe manje vjerojatno da sadrže osobe s ovih područja i da se vjerojatnije radi o slučajnome podudaranju imena i prezimena. Međutim, bez dodatnih podataka kojih na jasenovačkome mrežnom popisu nema, sumnja se ne može u potpunosti otkloniti, a za ostale popise koji sadrže ovdje navedene osobe već se prije pouzdano pokazalo da navode i osobe s mrežnoga popisa jasenovačkih osoba pa je i navođenje ovih dvadeset i tri osoba potencijalna nepravilnost u popisu.

Uz nedostatke podataka na jasenovačkome mrežnom popisu u ovome su kao i u prethodnim člancima pokazani potencijalni primjeri osoba koje su za vrijeme ili nakon Drugog svjetskog rata otišle izvan Jugoslavije na barem četiri različita kontinenta, ali su se ipak našle na jasenovačkome popisu. Osim osoba za koje je to moguće pokazati korištenjem različitih javno dostupnih izvora, postoje još mnoge o kojima se može čuti prilikom razgovora s različitim osobama, a vjerojatno i mnoge o kojima više nitko ne govori.

Cinjenica da savezni popis iz 1964. koji očito sadrži pogreške nije značajnije preispitan iako je nastao u totalitarističkome režimu sklonom propagandnim lažima, već se podatci iz njega i danas koriste za glavninu jasenovačkog popisa, samo je jedan od pokazatelja da su jugoslavenski utjecaj na društvo u Hrvatskoj i neke djelomične komunističke neistine te štetnost koja ih prati još uvijek prisutni unatoč suprotnim izjavama određenih pojedinaca. Hoće li i koliko će dugi taj utjecaj još trajati, ovisi ne samo o intenzitetu kojim ga se brani i nastavlja plasirati, već i o intenzitetu kojim se pokazuje njegova štetnost i utemeljenost na brojnim lažima.

Za to su potrebna dodatna svjedočanstva kojih sigurno ima i samo treba uložiti mali trud da ih se objavi.

KALENDAR trenutak u vremenu

Z bog naše okupacijske, podjarmljene cenzurirane povijesti, upravo su Kalendarji vrijedno povjesno štivo. Svjedoče o utjecaju tuđinskih vlasti, ali i bilježe ponašanje naše elite, koja sve odlučnije traži uporište u našoj uljudbi i vjeri. Posebna je važnost Kalendarja nastavljanje i poticanje razvoja hrvatskoga jezika

Piše: BRANKA ŠEPAROVIĆ

Kako to precizno i točno, brojevima i slovima, u Kalendaru netom prošle godine piše: u nizu 365 dana godine 2015. posljednji je 31. prosinac. Datum u redakciji *Hrvatskog tjednika* označen kružićem, podsjetnik za izlazak pred čitatelje 588. broja.

Možda se tako ne čini, ali nestabilne pojave i čvrsti rokovi, velike tajne i nevjerojatna otkrića, čudesa prirode i avanture ljudskoga uma, golemo nebo koje je isčipkalo sićunu pahuljicu i mali Zemlanin koji prijateljuje s dalekim zvijezdama – povezao je KALENDAR.

(calendarium: knjiga rokova, knjiga dospijevanja)

calendare: prvi dan u mjesecu na koji su se morale plaćati dadžbine) skup je pravila kojima se određuje odnos između raznih vremenskih intervala: dana, tjedna, mjeseca i godine, te njihov popis i raspored.

DAN - Osnovni vremenski razmak u svih naroda bio je uvijek razdoblje jedne promjene: svjetlost – tama, (dan – noć). Ali početak dana nije svugdje jednak. Isto tako niz dana, koji čine tjedan kod Babilonaca je bio sedam, Rimljana osam, a Egipćana deset dana.

MJESEC - Od najstarijega doba, za duža razdoblja, služio je slijed Mješćevih mijena.

Jedna faza traje prosječno 29 dana 12 sati 44 minute 2,98 sekundi. Kako

